

Carina Munter. FOTO: EBBA PETTERSSON

Om Preem verkligen försvinner kan Järbo få någon annan sorts mack - men det kommer krävas stort lokalt engagemang.

FOTO: ARKIV

Så kan Järbos mack räddas

GÄSTRIKLAND Den sista macken i Järbo hotas. Där krävs dyr sanering och miljöinsatser som Preem inte vill betala för. I jakten på lösningar har Sandvikens kommun och fastighetsägaren Ilpo Sällinen vänt sig till Region Gävleborg.

– Det är klart vi ska försöka hitta en lösning, säger Carina Munter.

Hon jobbar med att det ska finnas mackar och livsmedelsbutiker på landsbygden i Gävleborg. Det är en del av det regionala serviceprogrammet som bland annat fördelar pengar från staten och EU.

– Kommersiell service är landsbygdsutveckling på riktigt. Det måste finnas för att det ska gå att leva där man vill, säger Carina.

Hon känner igen situationen i Järbo.

– Det är samma sak som i Lingbo. Preem tog bort sin station där av samma orsaker. Byn och kommunen agerade snabbt.

Lingbobot bildade en ekonomisk förening som hittade en lösning tillsammans Ockelbo kommun och Region Gävleborg.

– Det tog bara någon månad för dem att skicka in en ansökan om stöd. Snart får de en ny ovanjordstank på ett nytt ställe i byn.

Hur Järbo ska lösa sitt mackproblem är inte helt klart. Carina diskuterar det med Näringslivskontoret i Sandviken och Ilpo.

– Alternativ ett är att Preem blir kvar. Då måste de sanera marken och förbättra vattenskyddet. Det ska de finansiera själva.

Det finns inget ekonomiskt stöd till sanering. Bensinföretagen är skyldiga att städa upp kring pumpar. Flera stora bensinbolag tar bort mindre mackar efter sanering, eftersom det skulle ta lång tid att räkna hem kostnaderna för investeringen.

– Alternativ två är att hitta en ny lösning i Järbo.

Hur den kan se ut påverkas också av föreningarna.

Preem är skyldiga att sanera sin anläggning, men om det finns andra föreningar i marken är det fastighetsägarens uppgift att sanera. Det kan bli dyrt.

– Vi får hoppas att det inte finns någon tjockolja vid stationen i Järbo. Då kanske det kan passa med en ovanjordstank på samma

»Det krävs ett stort engagemang i bygden«

plats. Kanske behöver macken placeras någon annan stans.

För sådana lösningar finns pengar att söka hos Region Gävleborg. Stödet kan täcka från 50 till 85 procent av totalkostnaden.

Totalkostnaden för den kommande ovanjordstanken i Lingbo är 1,4 miljoner kronor. Regionen skjuter till 1,1 miljoner.

– Även om man får maxstödet är det alltså en stor investering för den som söker. Man behöver hitta pengar på fler ställen.

Det finns ingen garanti för att få stöd. Politikerna bestämmer var landsbygdspengarna ska läggas.

Carina och hennes kollegor tar

fram ett förslag till beslut utifrån bestämmelserna i det regionala serviceprogrammet.

– Eftersom drivmedel är prioriterat där, föreslår vi så gott som alltid maxstöd – men det är inte säkert att man får 85 procent av beloppet.

Avståndet till andra mackar spelar roll. Lönsamheten är också viktig – pengarna ska gå till mackar som har möjlighet att finnas kvar länge. Utifrån det verkar det finnas goda chanser för en mack i Järbo.

– Det krävs ett stort engagemang i bygden för att hitta en lösning. Både Sandvikens kommun och Region Gävleborg kommer hjälpa till med det, säger Carina Munter.

EBBA PETTERSSON